

Mateřská škola JUTA, okres Trutnov

Riegrova 717

544 01 Dvůr Králové n.L.

IČO: 71 341 161

Příloha ŠVP – „Dvouleté děti v mateřské škole“

Školní rok 2023/2024

Mateřská škola JUTA

Platná od 1.9.2016

Aktualizovaná 21.8.2023

Vypracovala: Mgr. Dita Pacáková

OBSAH:

1. Podmínky vzdělávání dětí dvouletých
 - 1.1. Věcné podmínky
 - 1.2. Hygienické podmínky
 - 1.3. Personální podmínky
 - 1.4. Bezpečnostní podmínky
 - 1.5. Obsah vzdělávání
 - 1.6. Spoluúčasť rodičů
 - 1.7. Spolupráce s ostatními organizacemi
2. Záměr vzdělávacího úsilí v oblasti
 - 2.1. Biologické
 - 2.2. Psychologické
 - 2.3. Interpersonální
 - 2.4. Sociálně kulturní
 - 2.5. Environmentální
3. Jednotlivé oblasti a očekávané výstupy
 - 3.1. Dítě a jeho tělo
 - 3.2. Dítě a jeho psychika
 - 3.3. Dítě a ten druhý
 - 3.4. Dítě a společnost
 - 3.5. Dítě a svět
4. Návrh na zefektivnění podmínek pro vzdělávání dětí dvouletých
5. Závěr

1. Podmínky pro vzdělávání dětí dvouletých

Dětem ve věku od 2 do 3 let jsou zajištěny vhodné bezpečnostní, hygienické, psychosociální, věcné a personální podmínky, životospráva včetně stravování, organizace vzdělávání. Pokud je do běžných tříd MŠ zařazené dítě mladší 3 let se do doby dovršení 3 let věku dítěte nejvyšší počet dětí ve třídě podle odstavce 3 snižuje o 2 děti. Lze snížit nejvyšší počet dětí ve třídě nejvýše o 6.

1.1. Věcné podmínky

Třída je vybavena vhodnými hračkami a didaktickými pomůckami. Třída je vybavena uzavíratelnými skříňkami a herní materiál, který vyžaduje zvýšený dohled učitelek, je umístěn do vyšších polic. Hračky a pomůcky jsou průběžně obnovovány a doplňovány tak, aby odpovídaly věku a počtu dětí. Školní nábytek splňuje ergonomické parametry a zohledňuje tělesnou výšku dvouletých dětí.

1.2. Hygienické podmínky

Je vyčleněn prostor pro ukládání individuálních hygienických potřeb dětí. (přebalovací stůl bude v případě potřeby umístěn v umývárně dětí. Vybavení je navíc doplněno o dětský nočník, dezinfekci, přebalovací podložku, krytý náslapný koš na použité pleny. Použité pleny jsou likvidovány v souladu se zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech).

Mezi mateřskou školou a zákonnými zástupci dětí od 2 do 3 let věku je dohodnut systém zásobení hygienickými potřebami, včetně náhradního oblečení.

Do mateřské školy může být přijato pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným doloženým očkováním. Rozhodující pro přijetí je aktuální stav proočkovanosti dítěte v době rozhodnutí ředitelky školy ve správním řízení.

1.3. Personální podmínky

V potřebném rozsahu je využíváno možnosti personálního posílení mateřské školy (chůva) prostřednictvím financování projektu OP VVV. Tento personál splňuje minimální kvalifikační požadavky v souladu s profesní kvalifikací a obsahem jejich činnosti. Je nápomocný pedagogovi MŠ zejména v oblasti sebeobsluhy dítěte, zajištění bezpečnosti a individuálních potřeb dítěte. Pedagogičtí pracovníci si doplňují vzdělání v dané problematice v rámci DVPP.

1.4. Bezpečnostní podmínky

V prostorových podmínkách jsou zohledněny hygienické požadavky stanovené vyhláškou č. 410/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

1.5. Obsah vzdělávání

Konkrétní vzdělávací činnosti respektují potřeby dvou až tříletých dětí. Největší prostor je

věnován volné hře a pohybovým aktivitám, sociálním interakcím a zvládnutí základních hygienických návyků a přechodu odloučení od rodičů. Součástí je Adaptační program nově příchozích dětí v této věkové skupině, dle aktuálních potřeb dětí a možností rodičů.

1.6. Spoluúčast rodičů

Pro dítě ve věku od 2 do 3 let je velmi podstatné stálé rodinné zázemí. MŠ napomáhá k souladu rodinného a pracovního života zákonných zástupců dítěte. Personál MŠ je vstřícný a buduje důvěryhodný vztah mezi zaměstnanci, rodiči a dítětem.

1.7. Spolupráce s ostatními organizacemi

Je vybrán pedagog, který se o problematiku vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let více zajímá, absolvuje vzdělávací akce a informuje ostatní pedagogy potřebnými informacemi, posuzuje a vybírá vhodné doplňkové aktivity pro děti v rámci ŠVP.

Dítě pře třetím rokem

Dítě se stává svébytnou bytostí, uvědomuje si, vlastní já. Učí se najíst, napít, udržovat tělesnou čistotu, učí se oblékat. Dvouleté dítě je v nesmírně důležitém vývojovém období, kdy se režimu, hranicím a pravidlům teprve učí. A učí se individuálně – potřebuje doslova vést za ruku, navádět na to, co všechno se po něm bude chtít. Skupinové pokyny a vysvětlování nechápe. I jeho hra je individuální. Dvě dvouleté děti si sice dokážou hrát na pískovišti vedle sebe, ale jejich činnost ještě nemá charakter kooperace. Ta vzniká až po třetím roce věku a mateřská škola je ideálním prostředím k jejímu rozvoji.

2. Záměr vzdělávacího úsilí v oblasti:

2.1. Biologické

Stimulovat a podporovat růst a nervosvalový vývoj dítěte, podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu. Rozvíjet pohybové i manipulační dovednosti dětí, učit je sebeobslužným dovednostem a vést ho ke zdravým životním návykům a postojům.

2.2. Psychologické

Rozvíjet duševní pohodu dítěte, psychickou zdatnost a odolnost, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka. Poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativity sebevyjádření.

2.3. Interpersonální

Utvářet vztahy dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu.

2.4. Sociálně kulturní

Uvést dítě do společenství ostatních lidí, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje. Přijmout základní všeobecné, uznávané společenské, morální a estetické hodnoty a podílet se na utváření společenské pohody.

2.5. Environmentální

Založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí. Vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí.

Všechny sledované oblasti spolu úzce souvisejí a vzájemně se prolínají. Zajištění zdravého vývoje a prospívání dítěte probíhá v postupných etapách, kterými musí každé dítě projít.

Individuální výchovná péče o svěřené děti do tří let je zaměřená na rozvoj rozumových a řečových schopností, pohybových, pracovních hudebních, výtvarných schopností a kulturně hygienických návyků přiměřených věku dítěte. Zajišťování bezpečnosti a zdraví dětí, jejich pobytu na čerstvém vzduchu, spánku v odpovídajícím hygienickém prostředí a osobní hygieny dětí, včetně poskytování první pomoci.

3. Jednotlivé oblasti a očekávané výstupy

3.1. Dítě a jeho tělo:

Fyzický vývoj dítěte je ve dvou letech stále u osvojení dokonalého udržení rovnováhy, chůze je již jistá. Dítě se pouští do nebezpečných situací, vědomí nebezpečnosti není ještě na stejné úrovni s jeho fyzickými schopnostmi. Proto je třeba neustálý dohled. Postupně poznává vlastní tělo. Dovede pojmenovat jeho jednotlivé části. Zlepšuje se koordinace činností mezi očima a rukama.

Očekávané výstupy:

Sebeobsluha, samostatnost

- Používání WC s pomocí.
- Umyje si ruce samo, utře se.
- Na upozornění se vysmrká.
- Spolupracuje při oblékání a svlékání.
- Jí samo lžičkou.
- Napije se samo z hrnečku.

Hrubá motorika

- Dobře chodí.
- Dobře běhá.
- S oporou chodí ze schodů a do schodů.
- Krátkou chvíli se udrží na jedné noze.
- Skáče snožmo.
- Udělá několik kroků po špičkách.
- Skáče z malé výšky.
- Hraje si s míčem, kopne do míče.

Jemná motorika

- Střídavě používá obě ruce.
- Horizontálně řadí předměty k sobě.
- Staví věže.
- Skládá, rozebírá, ukládá předměty.
- Různě manipuluje s předměty.
- Zkouší malování prsty.

Spontánní kresba

- Čáranice

3.2. Dítě a jeho psychika

Ve dvou letech má dítě vybudovanou určitou úroveň nezávislosti, učí se mluvit, věnuje tomu mnoho času a energie. Učí se zachovávat hygienické návyky, to vyžaduje psychickou, intelektovou a citovou vyzrálou dítěte. Emoce jsou dost labilní, stává se velmi citlivé a milé. Rádo s něčím pomáhá, upíná se na drobné rituály. Začíná si osvojovat pravidla života ve skupině. Je schopné rozlišovat předměty podle barvy, tvarů, uspořádat nebo pojmenovat několik prvků. Zapojuje logické myšlení, začíná slůvkem „já“. Věty už mají správnou gramatickou strukturu a jsou mnohem srozumitelnější. Je dobré respektovat touhu po svobodě a přání dělat samo, to co je v jeho možnostech. Poskytnout mu pevné a bezpečné zázemí. Stanovit mu rozumné hranice. Je důležité být důsledným.

Řeč

Dítě se ptá na věci, opakuje jejich názvy. Zdokonaluje si paměť. Potřebuje dostatek času, aby se mohlo vyjádřit. Na konci období dítě klade mnoho otázek. Je vhodná doba na čtení poezie, na vymýšlení básniček a říkanek, na hry se slovy.

Očekávané výstupy:

Zrakové vnímání a paměť

- Třídí předměty podle pokynů.
- Řadí předměty podle pokynů.
- Porovnává předměty.

Řeč

- Pojmenuje některé věci na obrázku.
- Ukáže na obrázku činnost.
- Správně používá slova ano, ne.
- Má zájem o obrázkové knížky, příběhy.

Sluchové vnímání a paměť

- Dítě napodobuje hlasy zvířat na obrázku.
- Dítě opakuje, co slyší.
- Doplňuje jednotlivá slova ve verši.
- Naučí se krátké říkadlo.

3.3. Dítě a ten druhý

Ve hře je velká proměnlivost, ale silná zaujatost a radost, fragmenty z ní se stále opakují, vrací se k nim. Z manipulační hry se stává postupně hra konstruktivní, z napodobivé námětová. Hra v tomto věku buduje svět podle představ a fantazie. Dítě si rádo hraje převážně samostatně, není dobré ho omezovat nebo rychle překlenout, pozoruje hru druhých.

V konstruktivních hrách postupně pojmenovává po dokončení své výtvary. Soustředěnost na činnost je krátká.

Očekávané výstupy:

Hra

- Staví z kostek.
- Hraje si s pískem.
- Zapojuje se do pohybových her.

3.4. Dítě a společnost

V období po dosažení dvou let je dítě po všech stránkách tvorem společenským. Začíná se ve společnosti ostatních dětí cítit dobře. Má rádo kontakt s vrstevníky a vyhledává je. Ještě si neumí dobře počínat ve vztazích. Dítě si vytváří jen krátkodobé a často konfliktní vztahy. Rádo vyhledává společnost dospělých a chce se zapojovat do jejich činností. Ke konci období se míra konfliktů snižuje a zlepšuje se vyjadřování.

Očekávané výstupy:

Sociální dovednosti

- Dokáže se odloučit od matky.
- Napodobuje správné společenské chování – pozdravit, poděkovat.
- Porozumí běžným pokynům.

3.5. Dítě a svět

Dítě přirozeně pozoruje blízké prostředí a život v něm, učí se zacházet s předměty, se kterými se setkává. Je třeba vysvětlovat dítěti, co se děje ve světě, který ho obklopuje, pomocí jednoduchých vět. Neomezovat se jen na pojmenování věcí, ale také vyprávět, k čemu slouží, jak se s nimi zachází. Říkat dětem přesné názvy zvířat, rostlin apod.

Očekávané výstupy:

- Orientuje se ve známém prostředí.

4. Návrh na zefektivnění podmínek při vzdělávání dětí dvouletých

- další sebevzdělávání pedagogických pracovníků, asistentů pedagoga i
- ředitelky školy
- zajišťování moderních didaktických a metodických materiálů a pomůcek.
- zlepšování podmínek prostředí pro pedagogický a speciálně výchovný proces
- další prohlubování spolupráce mateřské školy a rodiny

5. Závěr

Všechny činnosti musí být organizovány a vedeny s ohledem na odlišnost této věkové skupiny a přihlíženo k potřebám dvouletých dětí. Prioritou je vytváření vhodného, příjemného, klidného a motivujícího prostředí, podmínek pro rozvoj vědomostí, dovedností a návyků.

„Žij vyrovnaně- trochu se uč a trochu přemýšlej a každý den trochu maluj a kresli a zpívej a tancuj a hraj si a pracuj.“ Robert Fulgum